

TARCZA ANTYKRYZYSOWA

OMÓWIENIE OBOWIĄZUJĄCEJ USTAWY

Wrocław, dnia 1 kwietnia 2020 r.

COVID-19 i tarcza antykryzysowa – co wiemy do tej pory?

W weekend 21 i 22 marca br. opublikowano pierwsze informacje na temat szczegółowych rozwiązań planowanego pakietu ustaw, określanego jako tarcza antykryzysowa. Już w kilka godzin później ujawniono, że propozycje zmian i uzupełnień zostały przedstawione przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Mówiło się też o tym, że nowe przepisy mają uwzględniać propozycje wsparcia przedsiębiorców ogłoszone przez Prezydenta RP. W międzyczasie został udostępniony również projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

W dniu 26 marca br. częściowo zmieniony projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów i przesłany Sejmowi RP. W dniu 28 marca br. Sejm uchwalił ustawę uwzględniającą dalsze poprawki. Senat już w dniu 30 marca br. rozpatrzył dokument przekazany przez Sejm i wprowadził szereg istotnych zmian. Zmianami tymi Sejm zajął się kolejnego dnia i większość z nich odrzucił. Przyjęta w dniu 31 marca br. ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568) została jeszcze tego samego dnia podpisana przez Prezydenta, opublikowana i weszła w życie.

Poniżej znajdują Państwo podsumowanie rozwiązań zawartych w obowiązującej ustawie z podziałem na konkretne, istotne dla Państwa zagadnienia.

Zespół SDZLEGAL Schindhelm

SPIS TREŚCI

DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW	3
DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ	4
ŚWIADCZENIE POSTOJOWE.....	4
POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW	5
SKŁADKI I ŚWIADCZENIA Z ZUS.....	6
PODATEK PIT.....	7
PODATEK CIT	8
PODATEK VAT.....	8
CENY TRANSFEROWE	8
INNE PODATKI I OPŁATY	8
INNE KWESTIE PODATKOWE	9
PRAWO PRACY	10
LEGALIZACJA POBYTU CUDZOZIEMCÓW.....	11
UMOWY KREDYTOWE.....	11
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE.....	11
GOSPODAROWANIE ODPADAMI.....	12
BRANŻA TURYSTYCZNA.....	13
UMOWY NAJMU	13
BRANŻA HANDLOWA.....	14
DZIAŁANIE SPÓŁEK	15
PRAWO BUDOWLANE	16
PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ	16
WSPARCIE TWÓRCÓW I ARTYSTÓW	16
SPRAWY SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE	16

→ DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW

Przewiduje się przyznanie **dofinansowania** części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną, **niezatrudniającemu pracowników**. Dofinansowanie możliwe jest w przypadku **spadku obrotów przedsiębiorcy o co najmniej 30%**.

Przez **spadek obrotów** rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług (ilościowo lub wartościowo), obliczone jako **stosunek łącznych obrotów przedsiębiorcy za dowolne 2 kolejne miesiące**, przypadające po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie **w porównaniu do łącznych obrotów przedsiębiorcy z analogicznych 2 kolejnych miesięcy w 2019 r.** Za miesiąc uważa się także 30 dni kalendarzowych następujących kolejno po sobie.

Dofinansowanie przyznaje starosta na podstawie zawartej z przedsiębiorcą umowy, **maksymalnie na 3 miesiące**. Dofinansowanie wynosi:

- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 30% – 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 50% – 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
- w przypadku spadku obrotów o co najmniej 80% – 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.

Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o prowadzeniu działalności w danym miesiącu, za który dofinansowanie jest wypłacane. W okresie, na który zostało przyznane dofinansowanie, oraz po zakończeniu dofinansowania przez okres równy okresowi, na który zostało przyznane dofinansowanie, przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku nieprowadzenia działalności gospodarczej przez ten okres przedsiębiorca jest obowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Rada Ministrów może przedłużyć maksymalny okres dofinansowania w drodze rozporządzenia.

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Zalecamy regularne sprawdzanie strony internetowej właściwego PUP.

W związku z przestojem działalności zakładu na skutek przeciwdziałania COVID-19 nie ulega obniżeniu dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) kosztów działania zakładów aktywności zawodowej.

→ DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ

Przewiduje się możliwość **dofinansowania wynagrodzeń pracowników** ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w przypadku przedsiębiorców, którzy zanotowali spadek obrotów. Spadek obrotów powinien wynosić:

- **nie mniej niż 15%**, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych **roku poprzedniego**; lub
- **nie mniej niż 25%**, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z **miesiąca poprzedniego**.

Pracodawca może uzyskać dofinansowanie do wysokości:

- **50% minimalnego wynagrodzenia za pracę** – w przypadku wprowadzenia przestoju ekonomicznego, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy;
- **do wysokości połowy wynagrodzenia przysługującego za pracę w obniżonym wymiarze czasu pracy, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału** – w przypadku obniżenia wymiaru czasu pracy, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.

Dofinansowanie nie przysługuje w odniesieniu do wynagrodzeń osób, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Maksymalny okres pobierania świadczeń wynosi 3 miesiące.

Dalsze dofinansowanie, nie tylko odnoszące się do wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę, ale również zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, może przyznać starosta na podstawie umowy z przedsiębiorcą.

→ ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Prowadzącym działalność gospodarczą oraz wykonującym umowy cywilnoprawne przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli nie podlegają oni ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie przysługuje również cudzoziemcom legalnie przebywającym na terytorium Polski. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna

Osobie prowadzącej działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie tej działalności przed dniem 1 lutego 2020 r. i:

- **nie zawiesiła prowadzenia działalności** oraz **przychód** z prowadzenia tej działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był **o co najmniej 15% niższy** od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
- **zawiesiła prowadzenie działalności po dniu 31 stycznia 2020 r.** oraz przychód z prowadzenia tej działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Osobie wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie postojowe przysługuje jeżeli:

- umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem 1 lutego 2020 r.;
- przychód z umowy cywilnoprawnej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Świadczenie to jednorazowa wypłata 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W przypadku gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych, uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r., świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych. Wnioski o świadczenie postojowe mogą zostać złożone składane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać ponowną wypłatę świadczenia postojowego dla osób, które otrzymały już to świadczenie.

Ze świadczenia postojowego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

➔ POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW

Starosta może udzielić **jednorazowej pożyczki w kwocie do 5 tys. zł** na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej **mikroprzedsiębiorcy**, prowadzącemu działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP (aktualnie stopa redyskonta wynosi 1,05). Okres spłaty nie może przekraczać 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Wniosek o pożyczkę mikroprzedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Zalecamy regularne sprawdzanie strony PUP. We wniosku o pożyczkę mikroprzedsiębiorca oświadcza, jaki był stan zatrudnienia w jego przedsiębiorstwie na dzień 29 lutego 2020 r. w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Przewiduje się **możliwość umorzenia pożyczki**, pod warunkiem że przedsiębiorca w okresie 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zredukuje stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w porównaniu do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.

➔ SKŁADKI I ŚWIADCZENIA Z ZUS

Na wniosek płatnika, który na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych, zwalnia się z obowiązku opłacania nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

W przypadku przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników ze zwolnienia ze składek skorzysta tylko ten, który w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku osiągnął przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności nie wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

W okresie zwolnienia z opłacania składek zachowuje się prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym rolników zwalnia się z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r.

Dodatkowo w przypadku odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty, dotyczącego należności z tytułu składek należnych za okres od 1 stycznia 2020 r., **nie nalicza się opłaty prolongacyjnej**, o ile wniosek zostanie złożony w odpowiednim terminie. Dopiero w drodze rozporządzenia Minister właściwy do spraw finansów publicznych może zaniechać w całości lub w części poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych. Na razie takiego rozporządzenia brak.

Przedłuża się okres trwania uprawnień do **świadczeń rehabilitacyjnych** na okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu ważności danego orzeczenia.

→ PODATEK PIT

Płatnicy mogą wpłacić **zaliczki na podatek pobrane w marcu i kwietniu 2020 r.** od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, wypłacanych przez płatników **do dnia 1 czerwca 2020 r.**, jeżeli płatnicy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu epidemii COVID-19.

Odstępuje się od stosowania, w zakresie zaliczek na podatek PIT, **przepisów dotyczących tzw. złych długów** wobec podatnika będącego dłużnikiem, jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w 2020 r. będą niższe o co najmniej 50% w stosunku do poprzedniego roku podatkowego. Dotyczy to również podatników stosujących zryczałtowaną formę opodatkowania.

Podatnicy, którzy **z powodu COVID-19 w 2020 r.:**

- poniosą **stratę** z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz
- uzyskają łączne **przychody** z pozarolniczej działalności gospodarczej **niższe o co najmniej 50%** od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności,

mogą jednorazowo **obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, dochód lub przychód uzyskany w 2019 r. z pozarolniczej działalności gospodarczej**, składając w tym celu korektę zeznania za ten rok.

Zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie postojowe otrzymane na podstawie ustawy o COVID-19. Zwolnienia dotyczą także podatników stosujących zryczałtowaną formę opodatkowania.

Podatnik może odliczyć darowizny przekazane w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, w zależności od miesiąca przekazania darowizny nawet do wysokości 200% jej wartości. Darowizny może odliczyć także podatnik stosujący zryczałtowaną formę opodatkowania. Dalsze udogodnienia podatkowe dotyczą podmiotów produkujących towary związane z walką z epidemią oraz prowadzących badania w tym zakresie.

Mali podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować z niej w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Przesuwa się termin do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec-maj 2020 r. do dnia 20 lipca 2020 r., jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w danym miesiącu są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego.

→ PODATEK CIT

Odstępuje się od stosowania, w zakresie zaliczek na podatek CIT, przepisów dotyczących tzw. złych długów wobec podatnika będącego dłużnikiem, jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w 2020 r. będą niższe o co najmniej 50% w stosunku do poprzedniego roku podatkowego.

Podatnicy, którzy z powodu COVID-19 w 2020 r.:

- poniosą stratę z prowadzonej działalności oraz
- uzyskają łączne przychody niższe o co najmniej 50% od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r.,

mogą jednorazowo obniżyć o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż o kwotę 5 000 000 zł, dochód uzyskany w 2019 r., składając w tym celu korektę zeznania za ten rok. Przepisy stosuje się analogicznie do lat podatkowych niepokrywających się z latami kalendarzowymi.

Podatnik może odliczyć darowizny przekazane w 2020 r. na przeciwdziałanie COVID-19, w zależności od miesiąca przekazania darowizny nawet do wysokości 200% jej wartości. Dalsze udogodnienia podatkowe dotyczą podmiotów produkujących towary związane z walką z epidemią oraz prowadzących badania w tym zakresie.

Mali podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, mogą zrezygnować z niej w trakcie roku podatkowego, jeżeli ponoszą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19.

Przesuwa się termin do zapłaty podatku od przychodów z budynków za miesiące marzec-maj 2020 r. do dnia 20 lipca 2020 r., jeżeli wskutek COVID-19 przychody podatnika w danym miesiącu są niższe o co najmniej 50% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku podatkowego.

→ PODATEK VAT

Przesuwa się z dnia 1 kwietnia na dzień 1 lipca 2020 r. dla wszystkich podatników obowiązek złożenia nowego pliku JPK_VAT.

Do 14 dni wydłuża się termin na złożenie zawiadomienia o dokonaniu zapłaty na rachunek niezamieszczony w wykazie podatników VAT.

→ CENY TRANSFEROWE

Do dnia 30 września 2020 r. przedłuża się termin do złożenia informacji o cenach transferowych.

→ INNE PODATKI I OPŁATY

Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r. można wnieść do dnia 30 czerwca 2020 r. Termin ten może zostać przedłużony rozporządzeniem Rady Ministrów.

Pożyczki udzielane przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z COVID-19, **nie podlegają podatkowi od czynności cywilnoprawnych**. Chodzi o umowy zawierane do dnia 31 sierpnia 2020 r.

Nie ma generalnego zwolnienia od **podatku od nieruchomości**: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zwolnienie może wprowadzić rada gminy w drodze uchwały. Dodatkowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) może przedłużyć terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu, nie dłużej niż do 30 września 2020 r.

Kontrolujący może postanowić, że nie będzie obecny przy **kontroli dotyczącej wyrobów akcyzowych**. Osoba kontrolowana powinna poinformować kontrolującego o przebiegu kontroli.

Odracza się początek stosowania ustawy o **podatku od sprzedaży detalicznej**. Ma dotyczyć dopiero przychodów ze sprzedaży detalicznej osiągniętych **od dnia 1 stycznia 2021 r.**

➔ INNE KWESTIE PODATKOWE

W przypadku odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty podatków płaconych do budżetu państwa (m.in. PIT, CIT) **nie nalicza się opłaty prolongacyjnej**, o ile wnioski zostaną złożone w odpowiednim terminie.

Termin na wydanie interpretacji indywidualnych przedłuża się o kolejne trzy miesiące.

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg terminów w postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, kontrolach celno-skarbowych oraz postępowaniach w sprawach dotyczących gier hazardowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. [odnośnie do innych terminów zob. SPRAWY SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE]

Nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu również bieg terminu:

- na milczące załatwienie sprawy,
- w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
- na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie Ordynacja podatkowa.

Do dnia 30 czerwca 2020 r. nie biegną terminy dotyczące schematów podatkowych innych niż schematy transgraniczne.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wstrzymać administracyjne postępowania egzekucyjne należności pieniężnych. W okresie wstrzymania mogą być dokonywane wypłaty z zajętego rachunku bankowego.

→ PRAWO PRACY

Wprowadza się możliwość **obniżenia wynagrodzenia pracownikom objętym przestoje** **ekonomicznym nie więcej niż o 50%**. Wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Pracodawca, **u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, może ograniczyć wymiar czasu pracy o 20%, nie więcej jednak niż do 0,5 etatu**. Do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę wynagrodzenie może zostać dofinansowane ze środków FGŚP.

Pracodawcom przyznaje się dodatkowe uprawnienia w zakresie **kształtowania czasu pracy pracowników**. Pracodawca, u którego nastąpił spadek obrotów (o 15% lub 25%), może wprowadzić następujące zmiany:

- skrócić nieprzerwany odpoczynek dobowy z 11 do 8 godzin;
- skrócić nieprzerwany odpoczynek tygodniowy z 35 do 32 godzin;
- zawrzeć porozumienie o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy;
- zawrzeć porozumienie o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu (tzw. porozumienia kryzysowe).

Przesuwa się w odniesieniu do pracodawców z II fazy wdrożenia **Pracowniczych Programów Kapitałowych** maksymalne terminy podjęcia wymaganych czynności poprzez przyjęcie terminów przewidzianych początkowo dla fazy III. Do dnia **27 października 2020 r.** należy zawrzeć umowę o zarządzanie PPK, a do dnia **10 listopada 2020 r.** zawrzeć umowę o prowadzenie PPK.

Od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii zostają zawieszony **okresowe badania lekarskie pracowników**. Pracownik nadal **nie może jednak zostać dopuszczony do pracy bez aktualnego orzeczenia lekarskiego**, stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku, **tj. bez badań wstępnych**. Zawieszeniu **nie ulegają również badania kontrolne**.

W przypadku braku dostępności lekarza uprawnionego badanie kontrolne lub wstępne może wykonać inny lekarz. Takie badanie traci ważność po upływie 30 dni.

Poszerza się krąg uprawnionych do zasiłku opiekuńczego o opiekunów dzieci **legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dorosłe osoby niepełnosprawne**. Zasiłek przysługuje także osobom ubezpieczonym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Ustawa zakłada także przyznanie kolejnego zasiłku opiekuńczego w wymiarze 14 dni z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem do 8. roku życia. O dalszym przedłużeniu okresu przysługiwania zasiłku może zdecydować, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów.

→ LEGALIZACJA POBYTU CUDZOZIEMCÓW

Termin do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia zostaje przedłużony do 30 dni po odwołaniu odpowiednio stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Przez cały ten okres pobyt cudzoziemca jest legalny.

Takie same zasady obowiązują w przypadku upływu ważności wizy oraz zezwolenia na pobyt.

→ UMOWY KREDYTOWE

Możliwe jest dokonanie **zmian warunków lub terminów spłaty umowy pożyczki pieniężnej lub kredytu**, udzielonych przed dniem 8 marca 2020 r. mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy. **Zmiany muszą być uzasadnione oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy, dokonaną jednak przez bank według stanu na dzień przypadający nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r., a nie według stanu obecnego.**

Zmiana umowy pożyczki pieniężnej lub kredytu dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.

→ ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Każda ze stron umowy w sprawie zamówienia publicznego jest zobowiązana do **niezwłocznego poinformowania** drugiej strony **o wpływie wystąpienia COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić.**

Wpływ wystąpienia COVID-19 na należyte wykonanie umowy **musi zostać potwierdzony odpowiednimi dokumentami lub oświadczeniami.** Jako przykład (katalog jest otwarty) ustawodawca wymienia dokumenty dotyczące:

- nieobecnych pracowników lub współpracowników, którzy uczestniczą lub mogliby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
- nałożonego na stronę obowiązku podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;
- poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19;
- wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
- wyżej wymienionych okoliczności w zakresie dotyczącym podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.

Jeżeli zamawiający uzna, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, to w porozumieniu z wykonawcą, **może dokonać zmiany umowy, w szczególności**, poprzez:

- zmianę **terminu** bądź zawieszenie wykonania umowy lub jej części;
- zmianę **sposobu** wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych;
- zmianę **zakresu świadczenia** wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę **wynagrodzenia** wykonawcy.

W przypadku zmiany umowy głównej (w sprawie zamówienia publicznego) wykonawca i podwykonawca będą musieli uzgodnić odpowiednie zmiany w umowie podwykonawczej tak, aby warunki umowy podwykonawczej (i następnie z dalszym podwykonawcą) nie były mniej korzystne niż warunki umowy głównej.

Co istotne, jeżeli postanowienia umowy zawierają bardziej **korzystne** dla wykonawcy zapisy dotyczące możliwości zmiany umowy, stosuje się postanowienia umowy, a nie ustawy, przy czym okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy.

Wyłącza się stosowanie p.z.p. do udzielania zamówień publicznych na dostawy lub usługi niezbędne do **przeciwdziałania COVID-19**, o ile wymaga tego ochrona zdrowia publicznego lub jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby.

[odnośnie do terminów zob. SPRAWY SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE]

➔ GOSPODAROWANIE ODPADAMI

W przypadku **braku na obszarze województwa technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania odpadów „wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych”** zgodnie z obowiązującymi przepisami – wojewoda może wydać **polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami** wiążące także dla przedsiębiorców. Polecenie może dotyczyć:

- przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych **do innych instalacji niż instalacje komunalne** zapewniające przetwarzanie,
- **składowania lub termicznego przekształcania odpadów komunalnych bez (jakichkolwiek lub określonych) wstępnych procesów przetwarzania.**

Polecenie nie musi odnosić się tylko do odpadów komunalnych „wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19”, ale **do wszystkich odpadów komunalnych.**

Ponadto, wojewoda może wydać zarządzenie, w którym **zmieni lub wyłączy kryteria dot. selektywnego zbierania odpadów komunalnych**, określone w gminnych regulaminach i w u.c.p.g. Wojewoda może także, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, zmienić częstotliwość odbierania odpadów komunalnych oraz sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Do czasu wydania odpowiednich przepisów wykonawczych odpady komunalne oraz odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych mogą być termicznie przekształcane w funkcjonującej instalacji, która uzyskała pozwolenie zintegrowane lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów na termiczne przekształcanie odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Nierozwiązany w drodze ustawy pozostaje problem klasyfikacji odpadów komunalnych wytwarzanych w domach np. przez **osoby na kwarantannach**, a następnie ich **bezpiecznego odbierania i zagospodarowania**. Ustawa nie wprowadza także możliwości przetwarzania odpadów **ponad limity wynikające z zezwoleń**. Ustawa dopuszcza co prawda możliwość składowania nieprzetworzonych odpadów komunalnych, jednak brakuje w niej jakichkolwiek regulacji dotyczących **opłaty marszałkowskiej**.

→ BRANŻA TURYSTYCZNA

Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej przed jej rozpoczęciem, jeżeli konieczność takiego odstąpienia powstała w bezpośrednim związku z epidemią. Na takich samych zasadach **umowę może rozwiązać organizator turystyki**.

Po 180 dniach strony muszą rozliczyć wpłacone środki. W tym okresie podróżny może też zgodzić się na otrzymanie **vouchera** wartego co najmniej tyle, ile dotychczas zapłacił organizatorowi – wówczas odstąpienie lub rozwiązanie nie wywołuje skutku, a podróżny ma na wykorzystanie vouchera rok od dnia, kiedy jego impreza miała się odbyć.

Podobne regulacje przewidziano dla przedsiębiorców lub rolników świadczących **usługi hotelarskie** oraz przedsiębiorców prowadzących **działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów lub działalnością kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową lub organizujących wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe**.

→ UMOWY NAJMU

Z zastrzeżeniem szczegółowo określonych w ustawie wyjątków:

- najemca może złożyć do 30 czerwca 2020 r. oświadczenie, że **okres trwania umowy najmu lokalu ma ulec przedłużeniu do tej daty**;
- do 30 czerwca 2020 r. nie można wypowiedzieć najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu;
- najemca może złożyć do 30 czerwca 2020 r. oświadczenie, że przedłużeniu ulega okres wypowiedzenia umowy najmu lub wysokości czynszu, jeśli wypowiedzenia te zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy i upływają po tym dniu, lecz przed dniem 30 czerwca 2020 r.

→ BRANŻA HANDLOWA

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2.000 m² wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do używania powierzchni handlowej, a więc w szczególności zobowiązanie do zapłaty czynszu.

Po zakończeniu okresu trwania zakazu uprawniony do używania powierzchni handlowej (np. najemca) powinien złożyć udostępniającemu (np. właścicielowi lokalu) bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu, przedłużony o dalsze sześć miesięcy. Oferta powinna być złożona w okresie trzech miesięcy od dnia zniesienia zakazu. Postanowienia odnoszące się do wygaśnięcia wzajemnych zobowiązań przestają wiązać udostępniającego powierzchnię z chwilą bezskutecznego upływu terminu na złożenie oferty. Oznacza to, że w takim przypadku wynajmujący będzie mógł domagać się od drugiej strony umowy zapłaty w szczególności czynszu i innych opłat za wszystkie miesiące, w których zakaz obowiązywał. Ustawa nie wyłącza przy tym przepisów Kodeksu cywilnego, regulujących relacje umowne w razie wprowadzenia prawnych ograniczeń swobody działalności gospodarczej.

W niedziele nie obowiązuje zakaz w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem, a polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby. Dokonywanie ww. czynności może być powierzone pracownikowi lub zatrudnionemu. Zwolnienie z zakazu nie obowiązuje w niedzielę, w którą przypada święto.

Odracza się początek stosowania ustawy o **podatku od sprzedaży detalicznej**. Ma dotyczyć dopiero przychodów ze sprzedaży detalicznej osiągniętych **od dnia 1 stycznia 2021 r.**

Wstrzymuje się do dnia 1 stycznia 2021 r. **stosowanie przepisów o umowach konsumenckich**, w tym odstępieniu od umów zawartych na odległość, w przypadku przedsiębiorców jednoosobowych.

W drodze rozporządzenia odpowiednich ministrów ma być dopuszczalne ustalenie maksymalnych cen lub maksymalnych marż hurtowych i detalicznych stosowanych w sprzedaży towarów lub usług mających istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub kosztów utrzymania gospodarstw domowych. Zakazane ma być stosowane cen i marż wyższych niż maksymalne. Ich stosowanie zagrożone jest karą administracyjną.

Obniża się maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego.

→ DZIAŁANIE SPÓŁEK

Zwalnia się członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych z **odpowiedzialności za niedochodzenie roszczeń od wykonawców powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego** na skutek okoliczności związanych z COVID-19. Tożsama ochrona została przyznana w razie dokonania zmiany umowy o zamówienie publiczne. Zwolnienie dotyczy odpowiedzialności karnej (art. 296 § 1 k.k. - przestępstwo karalnej niegospodarności) i cywilnej (art. 293 § 1 k.s.h. albo art. 483 § 1 k.s.h.).

Przesuwa się termin wykonania obowiązku zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjenta Rzeczywistego z dnia 13 kwietnia 2020 r. do dnia 13 lipca 2020 r.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w drodze rozporządzenia, może określić inny termin podjęcia przez walne zgromadzenie spółki publicznej uchwały w sprawie polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej. Obecnie nie ma informacji, aby minister planował skorzystać z ww. uprawnień, tak więc w obecnej sytuacji termin 30 czerwca 2020 r. na podjęcie takiej uchwały pozostaje wiążący.

Wprowadza się **możliwość odbywania posiedzeń przez zarządy i rady nadzorcze spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość** (w trybie tele- albo wideokonferencji). Zarząd może podejmować uchwały również w trybie obiegowym, także jego członkowie będą uprawnieni do oddawania głosów za uchwałami za pośrednictwem innego członka zarządu. Tożsame możliwości są zapewnione radom nadzorczym. Usuwa się dotychczas istniejące ograniczenia dotyczące zakazu podejmowania uchwał w trybie pisemnym lub za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w przypadku gdy dotyczyły one wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej, powołania zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób.

Dopuszcza się wzięcie udziału w zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu akcjonariuszy także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki albo jej statut stanowi inaczej. W odniesieniu do zgromadzeń wspólników i walnych zgromadzeń, zwołanych przed dniem wejścia w życie ustawy, zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nich przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem obowiązku poinformowania o tym wspólników w trybie przewidzianym dla zwołania zgromadzenia i nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia zgromadzenia.

Dodatkowo wskazujemy, że w międzyczasie minister właściwy do spraw finansów publicznych przesunął terminy realizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości finansowej spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów o 3 miesiące.

→ PRAWO BUDOWLANE

Inwestor jest obowiązany do poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej o prowadzeniu robót budowlanych oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

→ PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

W okresie od dnia 8 marca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2020 r. nie biegnie termin na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego oraz złożenie w Urzędzie Patentowym RP tłumaczenia patentu europejskiego na język polski, jak również termin na złożenie tłumaczenia na język polski ograniczonego lub zmienionego patentu europejskiego. Terminy zaczną biec na nowo od dnia 1 lipca 2020 r.

→ WSPARCIE TWÓRCÓW I ARTYSTÓW

Twórcy oraz artyści prowadzący własną działalność gospodarczą oraz pracujący na umowę zlecenia lub umowę o dzieło **mogą otrzymać wsparcie pieniężne do wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia.**

Wstrzymuje się pobieranie wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi (m.in. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS, Stowarzyszenie Filmowców Polskich). Znosi się także obowiązek przekazywania wpłaty od przychodu uzyskanego z tytułu wyświetlania filmów i reklam w kinie na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz danych z tym związanych przez podmiot prowadzący kino.

→ SPRAWY SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewiduje się **wstrzymanie przewidzianego przepisami prawa administracyjnego nierozpoczętego i zawieszenie rozpoczętego biegu:**

- terminów, od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminów do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki;
- **terminów przedawnienia roszczeń** i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie;
- **terminów zawitych**, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony;
- **terminów do dokonania wpisów** przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju – chodzi tu, w szczególności, o wpisy do CEIDG i KRS.

To samo dotyczy:

- terminów przedawnienia karalności czynu oraz przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia;
- **terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych**, w szczególności sędowoadministracyjnych, postępowaniach egzekucyjnych, karnych, karno-skarbowych, w sprawach o wykroczenia, administracyjnych, egzekucyjnych w administracji, a także terminów w innych postępowaniach (odnośnie do postępowań i kontroli podatkowych zob. INNE KWESTIE PODATKOWE).

Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów nie dotyczy części kontroli i postępowań wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych, w szczególności terminów na wnoszenie odwołań od wyników postępowań. **Nie dotyczy także terminów przewidzianych w prawie cywilnym, a więc w szczególności terminu przedawnienia roszczeń z umów, czynów niedozwolonych i bezpodstawnego wzbogacenia oraz terminu zasiedzenia. Niezbędne do zachowania tych terminów pozwu czy wnioski do sądu należy zatem składać tak, jak gdyby stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii nie miał miejsca.**

Nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach pilnych.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości dotyczących tarczy antykryzysowej i innych kwestii prawnych związanych z COVID-19 pozostajemy do Państwa dyspozycji.

SDZLEGAL Schindhelm

Kancelaria Prawna Champera, Dubis, Zając i Wspólnicy sp. k.

ul. Kazimierza Wielkiego 3, 50-077 Wrocław

Tel.: +48 71 326 51 40

E-mail: wroclaw@sdzlegal.pl

www.schindhelm.com